

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909 JANUÁR 1.

5. NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 1. SZÁM.

Előfizetési tábla.
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50
Egy órára . . . 1.20
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító
uri szabóság

Kassa, Fő-utca 27. sz.

A ruha szakmában nincsen olyan cikk, mellyel a lelkiismeretes és megbízható kiszolgálás oly fontos volna, mint a

szőrmeáru

bevásárlásánál. A Neumann-cég tekintetben a vevőkön-
zőség bizalmát a legnagyobb
mértékben megérdemli.

1909.

Kassa, dec. 31.

(r.) Trónralépett Ő Felsege 1909.
Nem kisebb fejedelmi pompával történt a trónralépése, mint bármelyik szuverén uralkodó e föld hátán. Fehér palástban, szilaj hófergetegen száguldva érkezett meg és a népek millióinak harsány éljenkiáltása fogadta, akárcsak a husból-vérből való szuveréneket. A fogadtatás külsőségén kívül egyéb tekintetben is megegyezik az új uralkodó fellépése a földi királyokéval, mert hiszen nem kevesebb várakozás, reménykedés fűződik hozzá, mint amazokéhoz. Az elmúlt év minden bujai-baját, bánatát és szenvedéseit utána szeretnők dobni az elköltözöttnek, hogy cipelje magával az örök enyészetbe, ahonnan nincsen többé visszatérés. Elhervadt reménykedések, összeaszott törekvések, meddő küzdelmek zizegő kóróiból kötünk koszorút és ráaggatjuk a balsikerű vállalkozások, dugába dőlt tervek tépett gyászatyolát, — hadd diszítsék az elmúlt év sirhantját, mely annyi nehéz fáradságnak is a sivár temetője.

Meghalt a király — éljen a király!

Derült arccal, reményteljes lélekkel koccintjuk össze poharunkat és hódolatteljesen köszöntjük az ujesztendőt. Urunk lesz egy időn át, míg az öreg Föld megkerüli egyszer ami jó Nap anyánkat a hideg égürben. A mi fejünk fogja kifőzni a terveket ez évben is, a mi karunk izmai fogják megvalósítani azokat, a mi szívünk

melege fogja kisarjasztani azt a kis eredményt, mellyel egy emberöltő kulturális tevékenységéhez hozzájárulunk, és ugyancsak a mi fejünket érik majd a sors csapásai, a mi izmainkat lankasztják el a végnélküli fáradsalmak, a mi szívünk melegét dermesztik meg a balsikerek. De mindez a sok emberi munka, mindez eredmény és gyászeset egy közös névvel jelölt korszak harmoniájába olvad össze. Ezerkilencszázkilenc lesz a neve az emberi szorgalom és iparkodás sok milliónyi megnyilatkozásának és a jók a gonoszokkal vegyesen, a törekvők a lustákkal együtt, a szerencsések és balszerencsések egyaránt belékerülnek abba a nagy kategóriába, melyen ott ragyog a felírás: 1909.

Igy csinálják a történetírók is, mikor szakaszokra osztják fel az emberiség szakadatlan életfolyamatát. Királyok nevével különböztetik meg az egyes történelmi időszakokat egymástól, pedig azok, akiknek neve cégtáblákként díszelg a történelmi korszakok felett, vajmi kevés munkával és tevékenységgel folynak bele abba a nagy átalakulásba, mely gyakran homlokegyenest állítja szembe a generációk gondolkodását, eszmevilágát, ideáljait, életcéljait és törekvéseit épügy, mint létrehozott életműveit.

Mi vagyunk a dolgozók, a küzdők, a szenvedők, akik egyik éven csakugy dolgozunk, mint a többiben akik egyik korszakban csakugy küzdünk, mint a másokban, akik mindegyik történelmi nagyság korszakot jelölő nevéhez a korszak anyagát szolgáltatjuk, magát a történelmet csináljuk. És mégis mi vagyunk az elsők, akik hozsánát kiáltunk az új trónralépőnek és naiv hittel várjuk, hogy az új uralom alatt másként lesz, jobban lesz!

Önmagunkban kell biznunk és mindent csak önmagunktól kell várunk. Az új év sem lesz jobb, mint a régi volt, ha békés és produktív együttműködés helyett az áldatlan elvi küzdelmek meddő torzsalkodásában pocsékoljuk el erőnket. A magyar politikai életben elég korszak sorakozik már egymás hegyén-hátán, híres történelmi alakok fényes neveinek cégére alatt, de hiába keres a történetíró egy oly gondolatot, egy olyan törekvést, mely minden korszak vezérlő motívumaként szerepelne.

Ma van meg az első és legjobb alkalom arra, hogy minden politikai eszmekegyéből, minden elvcsoporból

kidesztilláljuk azt a főelemet, melyet egybeolvasztva egy egységes tábor mozgató eszméje gyanánt lehetne a lobogóra írni. Ha meg tudnók ezt csinálni, akkor önmagunk vetnők meg egy új történelmi korszak alapját, mely nemcsak az évszáma és a történelmi nevek révén különbözne a többitől, hanem belső tartalom dolgában, ami a fejlődés legerősebb rugója lenne.

Szilveszteri tallózás.

Kassa az elmúlt évben.

Jobb ujesztendőt!

Keressük az 1908. év vásznán a Kassára vonatkozó, kiemelkedőbb képeket, mozzanatokat. Keressük, de bármint is erőltetjük látásunkat, nem találunk valapoli szembeeszközök jelenséget. Bizony szürke, eszménytelen volt az elmúlt esztendő Kassa közéletében. A mának éltünk, a mának bajaival, ügyeivel voltunk elfoglalva s nem jutott idő, hogy a holnapra gondoljunk. A ma egy napos életű. A következő nap eszménye már elmossa, letörli még az emléket is. Csak a jövőre kiágazó tervek, alkotások élik túl e rövid határidőt, amit mi ebből mit se kaptunk. Ha valami történt — mely a jövőre is kihat, az csupán a városi tisztviselők fizetésrendezése. Mi, a város polgárai ebből is csak a terhet kaptuk meg.

A kulturpalotát elszalasztottuk, a városi pénzügyek ma is rendezetlenek, a kórház ügye egy lépéssel se haladt előbbre, a harmadik egyetem egyelőre csak a publicisták témája s a valósulástól messze esik. Szóval, mindaz, ami a város jövőjére jótékony hatással lett volna — elmaradt.

És mit kaptunk mindezek helyett cserébe? Három illemhelyet, négy rossz szobrot, kétszer átépített csurgót, egy félmillió pert a csatornázási ügyben, 40 korcsmajog elkobzását, egy beszünt közúti vasutat, szódaadót, házatiratási illetéket és ehhez hasonló jókat. A mérleg tehát nem üt ki a polgárság javára. A terhek serpenyője a súlyosabb. Ilyen volt Kassa elmúlt esztendeje.

Gazdasági életünk se mutat kedvezőbb eredményt. A Zolschán-Frankenstein gyár megalakulása ugyan kedvező perspektívát nyújt a messze jövőre, egyelőre azonban csak a reménység él bennünk, hogy a gyár házimunkával kereső alkalmat fog nyújtani a lakosság szegényebb elemeinek. Mert szegények azok bőven vannak.

Szegények, akik nem restellik nyomoruságukat, szegények, akik cifra külsőbe takargatják emésztő gondolataikat. Szegény város! Ez a jelző ujjában tapadt reánk s nem tud rólunk lekopni. A tíz ujjunkon meg lehet számlálni azokat a családokat, akik az anyagi jólét kellemességeit élvezik. A többi váltókon nyargal, kölcsönök után futkos, lehető és lehetetlen pénzügyi manőverekkel uszik az árral. A jobbára tiszt-

viselőkből álló fogyasztók ezidén ugyan némileg javíthatnak sorsukon, amennyiben a drága lakberekre aligha kell jövőben az életfentartásra szánt fizetésből hozzápótolni, de hát mindez édes-kevés, hogy a tengődő ipart és kereskedelmet fölpezsdítse.

Politikai és társadalmi tekintetben Kassa az állott vízhez hasonlít. Még nem békányálas ez a víz, de ha sokáig tart ez a mozdulatlanság, könnyen elposványosodik. A társadalom vizeibe már el van vetve a *maszlag*, de ha elég korán meg jó a politika friss hullámverése, kilökheti, iszapostul partra dobhatja a mérges kotyvalékokat. Bizunk benne, hogy az országos politikai helyzet tisztázásával Kassán is végre életre kel egy úde, életerős, liberális politikai alakulás, illetve szervezkedés.

Politikai újév.

(Tanácskozás Kossuthnál. — Nyilatkozat a fuzióról. — Kossuth a bankkérdésről. — A pártok újéve.)

A kormány négy tagja és pedig Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf és Apponyi Albert gróf tegnap délután a kereskedelmi miniszter lakásán igen hosszasan tanácskozott a kormány újévi nyilatkozatairól. Föltűnő, hogy a tanácskozás három óra hosszat tartott, a mi arra mutat, hogy a nyilatkozatok kapcsán valamennyi függő politikai kérdésről bőven esett szó. Megvitaták pedig nemcsak Wekerle Sándor miniszterelnöknek az újévi üdvözlésre feleletül szánt nyilatkozatát, hanem azt a beszédet is, a mellyel Kossuth Ferenc válaszol a függetlenségi párt üdvözlésére. Megtárgyalták a katonai kérdéseket és az e téren kapható engedményeket, a bank-kérdést és a fuzió dolgát is. Mindezekről részletesen fog nyilatkozni a miniszterelnök pénteken, de szólan fog róluk Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter is, a ki kivált a bankkérdésben fejti ki majd álláspontját. Nyilvánvaló tehát, hogy a politikai újév ezuttal igen nevezetes eseményszámba megy és hogy a kormány nagyjelentőségű politikai nyilatkozatokra készül. De nem kisebb érdeklődéssel várják politikai körökben a néppártból elhangzó politikai nyilatkozatait is.

Azt hiszik, hogy a néppárt vezetési is szólan fognak a helyzetről, de a pártközi viszonyokról és az aktuális politikai dolgokról is. Félhivatalos híradás szerint Zichy Nándor grótot, a néppárt vezérét, pénteken délután Simonyi-Semadam Sándor üdvözlözi. Mint a múltban, az idén is a legesőndesebb lesz a politikai ujesztendő az alkotmánypárt körében, a hol írásban üdvözlözik a párt elnökét, Széll Kálmánt és vezérét, Andrássy Gyula grótot.

Öngyilkos kassai ügyvéd.

Miskolczra ment meghalni.

Kiszely József föbbelötte magát.

Egy Kassán közismert, jónevű ügyvéd tegnap délelőtt Miskolczon agyonlötte magát. Az öngyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti:

Miskolcz, dec. 31.

Feltűnést keltő öngyilkosság történt szerda délelőtt Miskolczon. Kiszely József kassai ügyvéd, a „Korona” szállodában föbbelötte magát s azonnal meghalt.

Világosabb szobát!

Az öngyilkos ügyvéd a délelötti kassai gyorsvonattal érkezett Miskolczra. Kocsin jött a Korona-szállodába, ahol szobát kért. A bejelentő lapra ő maga írta fel nevét, foglalozását és lakását, erős, határozott betűkkel. A pincér kinyitotta az egyik szobát, mely azonban nem tetszett neki s azt mondta, hogy világosabb szobát adjanak neki, mert írni akar.

Az utolsó reggeli.

Kiszely József nem maradt szobájában, hanem lement az étterembe reggelizni. Ugy félóra mulva tért vissza s levelek írásához fogott. A szállóbeli személyzet előtt egyáltalán nem tűnt fel különösnek a vendég viselkedése. Kiszely többször szállt a Koronába, ahol a személyzet jól ismerte. Közben elment a dél.

Az öngyilkosság.

Ugy háromnegyed 1 óra tájban, Kiszely szobájából lövés zaja hallatszott. Eppen akkortájt a folyosón foglalatokodott egy takarító asszony, aki nagyot hall. A dörrenés oly óriási volt, hogy a takarító is meghallotta s ijedt sikoltással szaladt le az emeletről. A szállodai személyzet nyomában a szobába ment s itt Kiszely Józsefet vérben találta. A szerencsétlen ember, *tűkör előtt, széker ülve, forgópisztolylyal jobb halántékába lőtt.* A fegyver, mellyel a halált megtalálta, 12 milliméteres átmérőjű, hatalmas revolver. Lövése oly erős volt, hogy a nagy, nehéz golyó a jobb halántékban behatolt és a baloldalon kijött. A földön találtak meg. A lövés rögtöni halált okozott. Érdekes, hogy az öngyilkos ügyvéd zsebében még egy töltött revolvért találtak.

A levelek.

A szoba asztalán két levél volt. Egyikre ez volt írva: „Atadandó feleségemnek, Kiszely Józsefnek, lakik Kassán.” A másik a rendőrségnek szült. Ebben azt írja, hogy feleségét már értesítette. A levélhez 40 korona volt mellékelve azon célból, hogy tisztességes helyre szállítsák. A borítékban volt aranyórája, láncja, Wertheim-kulcsa. Egy hivatalos irást is találtak a zsebében, melyben a kassai járási bíróság egy hagyatéki ügyben az elszámlolásra felhívja.

Az öngyilkosság oka.

Kiszely József szerda reggel a 9 órai gyorsvonattal utazott Kassáról Miskolczra. Előtte való nap, sőt még aznap reggel, normálisan viselkedett. Semmit el nem árult tervéből. Vagyonos ember, háza a Fő-utcán és szőlője is volt. Hatvan esztendő volt s 29 év óta házas. Boldog családi életet élt. Elhatározását ma még titok fedi. Felesége tegnap, a délutáni gyorsvonattal utazott férje holttestéhez. Az öngyilkosságról még a délelött folyamán kapott férjétől táviratot, ki a sürgönyben elbucszott feleségétől.

HIREK.

Tárca naptár.

A Napló mai számához egy a napi előjegyzések számára készült tárcanaptárt mellékelünk, melyet szíves készséggel ajánlunk fel újévi megemlékezésül előfizetőinknek. Minden ujonnan belépő előfizetőnk az izléses és formás tárcanaptárt díjtalanul megkapja.

Vidéki előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy a megküldött postautalványon az előfizetés megújítása végett, a lapakadálytalan küldése érdekében intézkedni sziveskedjenek.

Valamennyi előfizetőinknek, hirdetőinknek és lapunk összes munkatársainak ez uton is boldog ujesztendőt kíván a szerkesztőség és a kiadóhivatal.

— Lapunk legközelebbi száma az újévi ünnep miatt, szombaton este a rendes időben jelenik meg.

— Uj koronabank Kassán. Folyó hó 19-én egy új koronás takarékegyület mint szövetség alakult Kassán. Az egyület az elmúlt szombaton tartotta alakuló gyűlését, mely alkalommal igazgatósági, felügyelő bizottsági és választmányi tagok a legjobb kassai polgári körökből lettek választva. A szövetség már 1909. január 1-ével megkezdte működését Fő-utca 14. szám alatti helyiségében. Részjegyek és törzsbetétek már eddig is tekintélyes számban lettek jegyezve. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a szövetség lapunk mai számában levő felhívására.

— Szamossi Elza Kassán. A József kir. herceg Szanatórium Egyesület kassai főnöke a helyben felállítandó tüdőbeteg gondozó intézet alapja javára 1909. január 19-én nagyszabásu estélyt rendezt a Fensége Augusta kir. hercegasszony fővédnöksége és számos előkelőség védnöksége alatt. Az estély rendezőségének sikerült a budapesti opera nagyhirű, kiváló énekesnőjét, Szamossi Elzát közreműködésre megnyerni. Ez magában biztosítja az est sikerét, mert közönségünknek még nem volt alkalma ezt a nagy művésznőt hallgatni, aki ugy hazánkban mint a külföldön is nagy dicsőséget szerzett a magyar névnek. Jegyek előjegyezhetők Maurer Adolf könyvkereskedésében. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— Egy pénzügyintézet és a kormány. A belügyminiszter felhívást intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy az országos központi hitelszövetkezetet közpénzek elhelyezésére vegyék igénybe.

— Dalegylet hangversenye. Mint már röviden jeleztük, a sok dicsőséget szerzett „Kassai Dalegylet és Zeneegyesület” január 9-én (szombaton) a Schalkház-szálló disztermében nagyszabásu hangversenyt ad, melyen a dalegylet négy szakosztályán: a férfiak, nők, vegyeskar és zenekaron kívül közre fog működni Szoyer Ilona, a m. kir. opera művésznője és a háziezred kitűnő zenekara is. — Szoyer Ilona két gyönyörű áriát fog énekelni a „Villars dragonyosai” és a „Mignon” operából. A művésznő énekét zongorán férje, Márkus Dezső, az opera karmestere fogja kísélni. A hangversenyt a háziezred zenekara vezeti be egy nyitánnyal karmesterének, Neidhartnak vezetésével, ezenfelül kísélni fog egy vegyes- és egy nőikart. A teljes műsort a jövő számunkban hozzuk, de már az itt felsoroltakból is joggal következtetünk a hangverseny magas nivójára, mely a műértő közönségnek kiváló élvezetet nyújt kilátást. A hangversenyt táncmulatság követi, melyhez a zenét a háziezred zenekara szolgáltatja, míg a csárdásokat cigányzenekar huzza. A rendezőség most küldi szét a meghívókat. Jegyek előre válthatók Vitéz A. ur könyvkereskedésében. (Körszék 5 kor. Zártszék 3—2 kor.)

— Vizvári életéből. Vizvári Gyula halálával sok apró epizódot elevenítenek föl a kiváló művész életéből. Iyen, kassai hátterű apróság az alábbi is, melyet egy színész a következőkép mesélt el:

— Tudjátok, Vizvári is olyan volt, mint Molière, élt-halt a drámai szerepekért; de rikácsoló hangja és komikus, kis alakja sehogy sem illett a tragikus légkörbe. Sok balsiker érte, de az fájt neki legjobban, amikor egyszer olyan kacagást keltett a nézőtérben, hogy megállt az előadás.

Akkor még vidéki színész volt. Biz én nem emlékszem, melyik igazgatónál történt, de Kassán esett meg vele. Bánk-bánt adták. Vizvári volt Súlyom mester.

Az utolsó felvonásban, amikor Éndre király visszatér Jeruzsálemből és megtudja, hogy Bánk-bán megölte Gertrud királynőt, így kiált fel:

— Hát senki sem torolja meg királyi hitvesem gyilkosságát?

Ekkor a szerep szerint előlép Solyom mester és azt mondja:

— Majd én!

Vizvári is előlépett. El is mondta a mondókát; de nyomban olyan kacagás harsogott a nézőtérben keresztül, hogy minden további beszéd belefult a zajba. Olyan groteszk hatást keltett a hősködő Vizvári. Ezt az esetet nagyon a szívére vette, majdnem belebetegedett. De ki is gyógyult a tragédiákból.

— A kazánvizsgálat új rendje. A kereskedelmi miniszter a gőzkazánok és acetylen fejlesztők vizsgálata ügyében a következő intézkedést tette: A gőzkazánok és acetylen fejlesztők vizsgálatáért járó kincstári és eljárási illetékek 1909. január 1-től fogva nem az adóhivatalokban fizetendők le, hanem a postatakarékpénztárak útján. Az érdekeltek felek a szükséges befizetési lapot az illetékes kir. iparfelügyelőségtől megkapják, ahova a megtörtént befizetés után az elismervények az iratokkal együtt beküldendők. Az adóhivatalok ily díjakat ezentúl nem fogadnak el.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kímélték meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

A gyermek szereti a

SCOTT-féle Emulsiót.

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára
- 2 korona 50 fillér. -

Kapható minden gyógytárban.

Színház.

— Gül baba. Szépszámu közönség előtt jó előadásban ment tegnap ez a kitünő daljáték. R. Nagy Aranka (Gábor diák) nemcsak szép megjelenésével keltett élénk tetszést, hanem kedves játékával és énekével Mezei M. (Leila) bájos török leány volt. Vágóné (Fatime) élénk derűséget keltett ügyes játékával. Faragó (Gül baba) mély érzéssel színezte a szerepét, és különösen a második felvonás drámai erejű fináléjában nyújtott szépet. Magyar pompás humorral játszotta Mujkó cigányt. Ujváry (Zülfikár) kiválóan ügyesen előadott táncával alig tudott betelni a közönség. Jó volt Miskey is (Ali basa).

— Ripp van Winkle. Planquette örök szép zenéjű operettje a *Ripp van Winkle*, a hervadhatlan dicsőségű mester egyik legmaradandóbb hatású alkotása. A kassai színház jó érzékére vall, hogy a kitünő operettet teljesen új betanítással, szombat este felújítja. A mai operett-termés alig közelíti meg a régi mesterek nagyszerű műveit. A *Ripp* remek melódiai, fényes hangszerelése, hatalmas áriái vonzó hatásokban mit sem vesztek. A színház gondos előkészülete pedig garanciát nyújt, hogy a nagy operettet hozzá méltó jó előadásban élvezhetjük. A címszerepet Pápay Lajos énekli, aki dus sikereit ezzel a fel-

lépésével is bizonyára gyarapítani fogja. Igen jó szerepe lesz Nagy Arankának, Váradi Margitnak, Mezey Margitnak, Miskey, Magyar és Faragónak.

— Ujév a színházban. A Kassai Nemzeti Színház magyar darabot kezd meg. Az új esztendő. Dóczy báró Széchy Mária című 3 felvonásos történelmi színműve kerül színre újév napján a színházban. A darab szereposztása a következő: Széchy Mária — Fái Flóra, Eva — Étsy Emila, Kata — L. Rosos Gizella, Illésházy — Rác Ede, báró Listins — Ujváry, Wessellényi — Komjáthy, iródeák — Szomoró.

TÁVIRAT — TELEFON.

Megkezdődött a tömegsztrájk.

Budapest, dec. 31.

Andrássy gróf belügyminiszternek a két hatalmas szakszervezet ellen kiadott rendelete következtében a budapesti szociáldemokrata párt mára *proklamálta az általános sztrájkot*. A sztrájk azonban eddig csak részleges, mert csak *négyezer munkás* szüntette be a munkát.

A malommunkások csak a budapesti gőzmalomban állottak sztrájkba, a többi malomban zavartalanul folyik a munka. A Danubius gépgyár 1700 munkása még tegnap bejelentette a sztrájkot, de 300 kivételével ma munkába állottak.

Több helyen rendzavarás fordult elő. Így a retek-utcai kályhagyárban, Belvárosi kávéházban, egy üllői-uti kávéházban, a vig-utcai asztalos műhelyekben. A rendőrség készletben áll, mert az utcákat mindenfelé 30—100 főnyi munkáscsoportok járkálnak be és a munka abbahagyására izgatnak. Különösen a kávéházakat járkálnak be és *fenyegetik a kávésokat, hogy a pincéket bocsássák el*.

Az ételmezési és világitási munkások dolgoznak. A szociáldemokrata-párt ma délutánra tíz népgyűlést hívott össze, amelyeket a rendőrség engedélyezett.

Kolozsvár, dec. 31.

A kolozsvári pártvezetőség csatlakozott az általános sztrájkhoz, de ennek dacára sok *műhelyben zavartalanul folyik a munka*. Délután népgyűlést hívtak össze. Zavargásoktól tartanak.

A messinai földrengés.

Róma, dec. 31.

A király ma megjelent, *Reggio di Calabria*ban, melyet ugyanaz a sors ért, mint Messinát. A király táviratilag értesítette a kormányt, hogy egy hajó 500 sebesültet szállít Nápolyba.

Palmi város kétharmadrésze elpusztult. Ezeröttszáz a halottak száma, a sebesülteké még több.

Alfonz spanyol király részvététviratot küldött Viktor Emánuelnek.

Hírek a balkánról.

Budapest, dec. 31.

A budapesti hadtestparancsnokság közönetét fejezte ki a közönségnek a boszniai bakák nevében a küldött adományokért.

Belgrád, dec. 31.

Stefanovics hadügyminiszter ma beadta lemondását.

Szerajevó, dec. 31.

Presovszki Antalt, a Novoje Vremja tudósítóját kiutasították, mert a boszniai állapotokról hamis hírekkel árasztotta el a külföldi lapokat.

Nagy bányarobbanás.

Pittsburg, dec. 31.

A virginiai kőszénbányákban nagy robbanás volt, amelynek 30 bányamunkás esett áldozatul.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. december hó 31-én (páros)

Lotty ezredesei

Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta: Rudyárd Stone. Fordította: Faragó Jenő. A dalok szövegét írta: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Davenport Tom, piskótagyáros	Faragó Ödön
Harriet, a felesége	Vágóné
Dickson John, szabó	Magyar Lajos
Kitty, a felesége	Lugosy Irén
Ramajanah	Pápay Lajos
Lotty, színésznő	Mezey Margit
Barley, a tarka színpad igazgatója	Ujváry Lajos
Fox, tábornok	Serfőzy Gy.
Elsie, Lotty szobaleánya	Étsy Emília

Mélyen tisztelt vendégeinek, jóakaróinak szívből kíván

boldog újévet

özv. Fritsche Vilmosné

az Európa-szálloda és kávéház tulajdonosa.

Mélyen tisztelt vendégeinek és ismerőseinek

boldog újévet kíván

Németh István

a Kaszinó vendéglőse. Fő-utca 82.

Boldog újévet kíván

igen tisztelt vendégeinek, jóakaróinak és barátainak

az Otthon

kávéház és szálloda tulajdonosa.

Boldog újévet kíván

mélyen tisztelt vevőinek és üzletfeleinek

Jaszusch Antal

mészáros és hentes.

Boldog újévet kíván

mélyen tisztelt vevőinek és üzletfeleinek

Freudenfeld Adolf

husfűstölő és hentesáru üzlete.

Boldog újévet kíván

tisztelt vendégeinek és jóakaróinak

Guttmann Márk

a Horgony-kávéház tulajdonosa, Sörház-u. 7.

Tisztelt vendégeinknek egyenkint és összesen

boldog új évet

kivánunk.

A kassai szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartárs.

Mélyen tisztelt vendégeink és ismerőseinek szívből kíván

boldog új évet**a Pilseni-sörcsarnok tulajdonosa. (Fő-u. 10.)****Boldog új évet**

kiván

tisztelt vendégeink és ismerőseinek

özv. Richter Ferencné a Széchenyi-szálloda tulajdonosa. Kossuth Lajos-utca 31.**Boldog új évet**

kiván

tisztelt vendégeink és ismerőseinek

Hübsch Adolf kávéháztulajdonos Fő-u. 17.**Boldog új esztendőt**

kiván

kedves vendégeink, ismerőseink és barátainak

Preszl Jakab és neje vendéglős az Aranyképződeshez Erzsébet-tér 2.**Boldog új évet**

kiván

tisztelt vendégeink, barátainak és ismerőseinek

Beregi Béni a Polgári kávéház tulajdonosa.

Mélyen tisztelt vendégeink és ismerőseinek

boldog új évet

kiván

Estefányi János vendéglős, a Vörösmarty-szálloda tulajdonosa, korcsmárosok ipartársulatának elnöke.**Sok szerencsét ez új évben**

kiván

összes tisztelt vendégeink és ismerőseinek

Szeliga András és neje vendéglős. (Fő-u. 64.)

Tisztelt vendégeink

sok szerencsét

kiván az új évben

Stugner Zsuzsanna kávémérése, Kossuth Lajos-utca 20-ik szám. Új üzlet.**Boldog új évet**

kiván

tisztelt vendégeink és jóakaróinak

Varga János**Jó magyar konyha a Központi Szállodában, Kossuth Lajos-utca 15. sz. Abonoma havonta 4 tál étel 48 kor. Jó italokról gondoskodva van.**

Szatócscok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.****Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.**

KORONABANK

MINT SZÖVETKEZET

Felhívás!

Értesítjük Kassa város és vidéke lakosait, hogy intézetünk megalakult és működését 1909. évi január hó 1-én a

Fő-utca 14. szám alatti házban az I. emeleten levő helyiségeiben megkezd.

Ez okból felhívjuk mindenki figyelmét arra, hogy a társaságnál belépését mielőbb bejelentse és tagsági igazolványát az alábbiak értelmében kiváltsa.

A szövetkezet céljait az a tagjaival a heti befizetések eszközölése útján a tőkegyűjtést előmozdítja és a takarékoskást fejlessze, s hogy tagjainak könnyebb módon törleszhető hitel nyújtása után anyagi érdekeit támogassa.

A szövetkezet tagja mindenki lehet, a ki legalább egy üzletrészt vagy részjegyet jegyez.

Az a tag, a ki üzletrésszel lép be a tagok sorába, minden egyes üzletrész után 4 éven át hetenként 1 koronát, az a tag pedig, aki törzsrészjegyet jegyez, a melynek névértéke 50 korona, azt vagy egyszerre, vagy az igazgatóság által megállapított részletekben és időben köteles a szövetkezet pénztárába befizetni.

A tagok sorába belépni bármikor lehet, tehát évközben is s anélkül, hogy a tag az üzleti évben elmúlt hetek befizetéseit pótolni, késedelmi illetéket vagy kamatot fizetni lenne köteles, miután törzsrészjegyet vételénél a heti befizetések a belépés napjával kezdenek meg.

Az üzletrészekre történő befizetések az ezekre eső jövedelemmel együtt 4 év után fizetendők vissza, míg a szövetkezzel ellátott részjegyek minden évben az üzleti eredménynek megfelelő osztalékkal jövedelmeznek. Az üzletrészek és részjegyek az alapszabályokban foglalt feltételek mellett felmondhatók és igazgatósági határozat alapján azonnal beválthatók.

A késedelmes befizetők késedelmi kamatot nem fizetnek, csupán késedelmi illetéket s az is elegendő, ha a késedelmes tag megfelelő előfizetést eszközöl. Késedelmes fizetés alapján csakis a 14 hétig hátralékban levő tag zárható ki a tagok sorából.

Minden tag a befizetett összegének 1/2 részét bármikor s kezes nélkül kölcsön igénybe veheti, ezt meghaladó összegű kölcsönök helyettesítő kölcsönökre és váltókra kezesség, jelzálogi biztosítás, kézi zálog, vagy más fedezet alapján olcsó és könnyű törlesztési feltételek mellett folyósíthatnak. A kölcsönvevők azon intézkedés következtében, hogy évközben is lehet utólag befizetés nélkül tagnak belépni, megkímélhetik attól, hogy az utólagosan befizetendő összeggel megnagyobbított kölcsönt kellessen igénybe venniük s egyszersmind ily uton jelentékeny kamatmegtakarítást élveznek.

Bővebb felvilágosítást adunk személyesen és f. hó 29-től kezdve az intézet irodájában, a tagbelépési előjegyzések pedig alólírottaknál és f. hó 29-től kezdve — vasárnap kivételével — mindennap d. e. 10—12 óráig az intézet helyiségében eszközölhetők.

Kassa, 1908. évi december havában.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. NEUWIRTH ELEK, orvos
alelnök.KOHÁNYI KÁLMÁN, állomási főnök
elnök.Balla Adolf, fakereskedő
Czmár Ede, építész
Frankowsky István, műasztalos
Hajts Kornél, kereskedő
Haitenberger Ferenc, hentes
Dr. Kemény Béla, ügyvéd
Kohn Miksa, fatermelőLustig Náhán, fakereskedő
Lux Samu, háztulajdonos
Perényi Leo, szesznyakereskedő
Pečekh Károly, kereskedő
Pollák Henrik, vállalkozó
Renfer Gusztáv, földbirtokos
Richtman József, kereskedőRosics Jenő, városi alszámvevő
Scharmann Arthur, háztulajdonos
Dr. Siposs Aladár, ker. iparkamarai titkár
Weiser Oszkár, gyáros
Zalka Zsigmond, gazd. akadémiai igazgató

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dokypil Ede, bizt. főügynök
Engel Armin, lisznagykereskedő
Fodor Jakab, parkettgyárosKerekes György, ker. isk. tanár
Markó Jenő, magánhivatalnok
Markovits Ede, kereskedőPallaghy Béla, droguista
Unger Arthur, gazd. egyes. titkár
Wirk Gyula, építész.

Murányi József kiadó.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.